Prosper Mérimèe

De Misfornøjede

Prosper Mérimée

De misfornøjede

eBibliotek 1800

2024

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Prosper Mérimée: *De misfornøjede* er baseret på originaler, som er public domain over hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og reviderede udgave af teksten kan frit downloades og viderformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Prosper Mérimée: *De misfornøjede* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

Personer

Grev des Tournelles
Grevinde des Tournelles
Edouard de Nangis, grevindens fætter, løjtnant ved de ridende jægere
Baron de Machicoulis
Greven af Fierdonjon
Marquis de Malespine
Ridderen af Thimbray
Bertrand, med tilnavnet "Uforsagt", forhenværende officer fra Vendée-krigen
Juliette, grevinde des Tournelles kammerpige
François, grevens tjener
En gendarm

Handlingen foregår på slottet des Tournelles, i et til Vendée grænsende departement, i året 1810.

De misfornøjede

En spisesal; i midten et bord med grønt tæppe, blækhuse, penne osv.

1. scene

François og Juliette sætter stole tilrette omkring bordet.

François.

Det er, som jeg siger, Juliette; det er akkurat som under revolutionen. De vil lave en ny Velfærdskomité. Velfærdskomiteen havde netop sådan et grønt tæppe.

Juliette.

Ja vist! Du snakker, som du har forstand til. Fruen kan ikke udstå revolutionen. Nej, jeg tror, de vil lave sedler med rim, som det er blevet mode i de sidste år, når man leger i selskaberne.

François.

Sedler med rim? Hvad er det for noget?

Juliette.

Det er sådan en slags leg; men man må have lidt omløb i hovedet for at kunne lege den … Enhver af dem, der er med, skriver noget på et stykke papir, og så er der én, som læser det op, og så ler de alle sammen, som de var gale … Men der

er fruen. Skynd dig og hent den lænestol, som hun talte til dig om.

2. scene

Grevinde des Tournelles. De forrige.

Grevinden.

Juliette, hent mig den bronzebordklokke, der står inde i mit boudoir.

Juliette.

Bordklokken? Ja, men hvis grevinden vil mig noget, så kan jeg meget bedre høre klokken herfra salen … Den der *(hun peger på en klokkestreng)*.

Grevinden.

Det er bordklokken fra mit boudoir, som jeg vil have. Hvem har sagt, at jeg vil bruge den til at ringe på dig? Gå så.

Juliette.

Ja jeg mente jo ikke … Jo nu skal jeg gå, Deres Nåde. *(Afsides.)* Hvad skal dog alle disse kunster betyde?

(Hun går. François kommer, bærende en kontorlænestol.)

Grevinden.

François, sæt den lænestol der, midterst. Nej, klodrian, midt *for* bordet, ikke midt *på* bordet. Sådan. Gå så. *(François går.)*

Denne spisesal ser ud, som den var indrettet alene til vor forsamling. Når alt kommer til alt, er den meget bedre end kælderen under det gamle tårn. Ja, den underjordiske hvælving ville være mere poetisk, men den er alt for fugtig, og vi kunne let pådrage os en brystbetændelse. Den klokke vil gøre en god virkning. Måske vil diskussionen blive larmende, og så vil jo formanden komme til at bruge den. Det bliver yndigt!

Juliette *(med klokken)*.

Her er den, Deres Nåde. Hvor skal jeg sætte den?

Grevinden.

Sæt den på bordet lige ud for den store lænestol. Hør, Juliette, du bad mig i går, om du måtte gå hen og se til din søster; i dag kan du godt gå, jeg har ingen brug for dig.

Juliette.

Ja, men min søster venter mig ikke i dag, Deres Nåde. Desuden har Deres Nåde lovet Deres kusk, at han må gå ud, og greven har lovet sin kammertjener det … Hvis Deres Nåde, *hændelsesvis*, fik selskab, så ville der jo ikke være nogen, som …

Grevinden *(afsides)*.

Skulle hun ville blive for at udspionere os? *(Højt.)* Jeg venter ingen. For resten kan du gøre, hvad du vil, Juliette. Men i ethvert tilfælde må du bringe den bog, som ligger på min sovesofa, til fru de Saint-Denise; hun bor jo nær ved din

søster, ikke engang en fjerdingvej herfra. Du skal takke hende fra mig, og sige til hende … at …

Juliette.

Hvad behager?

Grevinden.

… at … det … møde.

Juliette.

Det møde?

Grevinden.

… At det, hun ved nok … nej, vent, jeg vil skrive hende et par ord til, for du husker så dårligt. – Å, Juliette, gå ind og tag mig en af porcelænsvaserne på min kamin. *(Juliette går.)* Jeg glemte urnen til stemmesedlerne … det allervigtigste. *(Hun skriver:)* "Kære veninde! Endelig samles disse herrer hos mig, og vi organiserer i dag dette hemmelige selskab, som …" Men bi lidt! Er det ikke alt for tydeligt? Man må være forsigtig, *(river det begyndte brev itu og skriver)*: "Vore venner vil besøge mig i dag, vi –" – ja, det var en ypperlig idé – "vi vil beskæftige os med at bringe denne gamle *mode*" – det skal understreges – "som jeg har talt til Dem om, og som De holder lige så meget af som jeg, til ære igen. E.Skr. Hold Juliette så længe tilbage, som det er Dem muligt." Det skal ingen så let komme efter. *(Juliette kommer ind.)* Nå da! Hvad skal begge vaser til; jeg havde jo kun forlangt én.

Juliette.

Det er bare for symmetriens skyld, Deres Nåde.

Grevinden.

Å du med din symmetri! Bring den her tilbage. Sæt den anden ved siden af klokken. Hør, du skal levere denne billet til fru de Sainte-Denise tillige med bogen. – Å, det er sandt! Når du går tilbage, skal du gå ind hos boghandler Pitou og bede ham om "Fyrsten" af Macchiavelli; husk nu vel på det; "Fyrsten" af Macchiavelli.

Juliette.

"Fyrsten" af Mac – chi – a – velli! Ja men, Deres Nåde, hvis det er en ny roman, kan det godt være, at Pitou ikke har forskrevet den endnu.

Grevinden.

Det er en bog, som findes i enhver boghandel. Vent lidt; jeg skal skrive titlen op; "Fyrsten" af Machiavelli, bedste oversættelse. *(Juliette går.)* Så blev jeg da endelig af med hende. François er sikker nok. Hvor det varer længe, inden den klokke slår! Jeg er ude af mig selv af glæde. Jeg synes, jeg er rigtig i mit element. Gud, hvor sådan en sammensværgelse er en interessant ting!

3. scene

Grevinden. Grev des Tournelles.

Grevinden.

Se så, hr. des Tournelles, nu nærmer øjeblikket sig; begynder Deres angst at fortage sig?

Greven.

Angst! Jeg vil snarere kalde det uro; og – oprigtig talt, den er berettiget på grund af omstændighederne. At stifte sammensværgelser i en tid som denne! – og det er jo en sammensværgelse, vi stifter. Jeg ved ikke, om det er Dem klart, hvad for en fare man udsætter sig for ved at stifte sammensværgelser i en tid som vor, under et så mistænkeligt politi som det kejserlige. Jeg vil sige Dem, at det er brutalt til det yderste! Ja, hvis vi bliver opdaget, kan vi være glade ved at slippe med at tilbringe vort hele liv på slottet Ham eller i Vincennes.

Grevinden.

Men nu berømmelsen og æren, hvis det går godt?

Greven.

Det er store ord, det er det hele. For øvrigt, da vi nu engang har indladt os – noget ubesindigt – på denne sag, lad os så søge at lede den med forsigtighed. Lad os da i Guds navn stifte sammensværgelse, siden De nu endelig vil, men lad os ikke udsætte os for noget. Hør, nu skal jeg sige Dem min oprigtige mening. Jeg frygter for, at De skader vor sag netop ved Deres iver, som er lige ved at være dumdristig. Hvorfor skulle De nu for eksempel sige hos præfektens forleden dag i en snes menneskers nærværelse, at De ikke yndede den

spanske krig, og at De var meget ked af, at Deres fætter blev sendt derhen?

Grevinden.

Men er det dog ikke en afskyelig krig; ... der er begyndt med et nederdrægtigt forræderi? Og hvem er ofrene for denne sorte troløshed? Fyrster, som vi bør elske, fordi de hører til den ophøjede familie, som før beherskede os, og som vi med Guds hjælp engang skal se på tronen igen.

Greven.

Tys, tal ikke så højt. François kunne høre det i forværelset. Ja, jeg er ganske enig med Dem i, at denne krig er afskyelig, – men sige det hos præfektens! – Han har godt lagt mærke til det; for efter middagsbordet bød hans frue kaffe om til alle, undtagen til mig.

Grevinden.

Det er en nydelig hævn og fuldkommen værdig for det kreatur, der sidder og kroer sig i sin kalechevogn, som om man ikke vidste, at hun var en possementmagerdatter. Men bi blot! Om nogen tid skal vi styrte alle disse svampe i støvet, som revolutionen har fået til at gro på tronens ruiner.

Greven.

Ja, og så skal vi genoprette den lovlige orden. Jeg må have den tilbage snarest muligt. Efter disse nye love kan man jo ikke sende de lumpne krybskytter på galejerne, som ikke levner os en agerhøne, når første oktober er gået.

Grevinden.

Husk på de berømmelige privilegier, som Deres forfædre nød. Er det ikke en himmelråbende skandale, at grev des Tournelles ikke er statholder i sin provins, medens hans forfædre holdt bevæbnede mænd og lod sig betale en kendelse af alle og enhver, som passerede den grimme, lille bro, der ligger en fjerdingvej herfra.

Greven.

Jeg har pergamentsdokumenter, som beviser det.

Grevinden.

Og er det egentlig ikke skrækkeligt, at De, herr des Tournelles, da De i et øjebliks fortvivlelse havde ansøgt om et embede som kammerherre hos denne usurpator, at De så ikke har kunnet få det? Må denne forhånelse ikke bringe Dem til at sætte alle de hensyn til side, som forsigtigheden kan råde Dem til?

Greven.

Ja, jeg havde – unægtelig – et øjeblik glemt mig selv. Den mand har noget blændende ved sig … Men gå dog nu i det mindste ikke hen og tal til de herrer om den ansøgning.

Grevinden.

Vær De blot rolig! Jeg taler kun til Dem om det for at vise Dem, til hvilket punkt uordenen er nået, og for at overtyde Dem om, at øjeblikket er kommet, da alle franskmænd bør afryste et ydmygende åg.

Greven.

De har ret. Alle franskmænd burde blive enige om at afryste åget. Ja, Guds død! hvis *alle* franskmænd rejste sig i masse mod usurpatoren; jeg skulle ikke være blandt de sidste, der rykkede i marken. Men, for fanden, vi er kun en fem-seks stykker til at sammensværge os mod en almægtig mand. Vort forehavende er forvovent. Hele natten har jeg tænkt på det uden et øjeblik at kunne lukke et øje. Rigtignok havde jeg nylig gennemlæst Saint Réals bog om sammensværgelser, og den havde ængstet mig. Jeg har ligesom en anelse ...

Grevinden.

Å jeg beder Dem, skån mig for Deres ængstelser og anelser. Hvad! De er mand, adelsmand, har været militær, og De er bange for alting! Jeg, som kun er en kvinde, jeg overskuer med roligt blik alle følgerne af det foretagende, som jeg har indladt mig på. Nu vel, sæt så man opdager vor sammensværgelse – sæt man arresterer mig – sæt man slæber mig i fængsel! Jeg skal med en vis glæde træde frem for mine dommere og føre min sag. "Ja, jeg har været med i en sammensværgelse," vil jeg sige til dem, "jeg har konspireret for at styrte en tyran ... jeg er skyldig!" Jeg vil klæde mig ganske tarveligt på, helst i sort, med opbundet hår, ingen guldstads ... ja; jo ... dog et guldkors ... Jeg vil tale, jeg skal gøre indtryk, forsikrer jeg Dem. En ung, elegant dame, anklaget for sammensværgelse ... for hende vil alle hjerter være gunstigt stemt, og hvis jeg skulle komme til at vandre til retterstedet ...

Greven.

Ih, du forbarmende Gud! på den måde, som De taler, gør De mig bange for, at De skal angive Dem selv for at have den glæde at agere romanheltinde. Mélanie, Mélanie! De romaner, som De altid læser, vil gøre Dem rent forstyrret i hovedet; jeg siger Dem det, mens det endnu er tid.

Grevinden.

Hvis det er de værker, jeg læser, som begejstrer mig til ædle og højsindede følelser, forekommer det mig, at De, herr greve, ikke ville gøre ilde i at læse dem oftere. Men tiden går. Mødets time nærmer sig, og De er endnu ikke klædt på. Det ville også være på tide, at De ganske i enrum endnu engang gennemlæste min … Deres tale, førend De læser den for de fremmede herrer. Gør Dem især umage for at fremsige slutningen godt … perorationen.

Greven.

Perorationen – ja – den finder jeg nu alt for dristig; og så er der nogle sætninger i den, som aldrig får ende; – det vil være Fandens svært ikke at tabe vejret.

Grevinden.

Ak jeg beder Dem, herr des Tournelles, skynd Dem blot; sørg frem for alt for ikke at rynke panden sådan. Livet er et grønt bordtæppe, hvor man kun morer sig, så længe man spiller højt spil.

Greven.

O Napoleon! Hvis du vidste, hvad for farer du er udsat for! … Du havde ikke nægtet mig kammerherrenøglen.

Grevinden.

Skynd Dem dog … Jeg hører én ride ind i gården.

Greven *(ser ud gennem vinduet)*.

Gud! en militær! en officer! vi er fortabt! Alt er opdaget, det er kejserens drabanter, der kommer og arresterer os.

Grevinden.

Blot åndsnærværelse! Fat Dem dog! *(sætter sig ned, tager en pen og skriver, idet hun taler meget højt.)* De mener altså, at vi bør invitere til dette bal præfekten, chefen for gendarmeriet, underpræf…

4. scene

Edouard de Nangis. Greven. Grevinden.

Edouard.

God dag, kusine! Kan De ikke kende mig igen?

Grevinden.

Edouard!

Edouard.

Kys mig, kusine, hvis De ikke er bange for mine knebelsbarter. Men De er, Fanden tage mig, nydelig. De er

blevet endnu smukkere end før. De har fået en vis …

Greven.

Hr. de Nangis, det er mig en stor fornøjelse …

Edouard.

Hr. de Nangis? Gå Fanden i vold med Deres hr. de Nangis! Kald mig kort og godt fætter Edouard. Nå, så kys mig også, fætter. Det er minsæl længe siden, at vi har set hinanden. De er blevet gammel.

Grevinden.

Synes De?

Edouard.

Da jeg tog til Tyskland, var De jo så spinkel som et rør, lille kusine; men nu – hille den galende syge … ja, De har endnu den nydelige figur … men for øvrigt … Det var da som pokker … det lader til, at både luften og levemåden er god her.

Grevinden *(afsides)***.**

Hvor han har nogle underlige, rå manerer … men det er alligevel en nydelig ung mand.

Greven *(sagte)***.**

Hvordan skal man dog blive af med ham?

Edouard.

Nå da, fætter min, jeg har permission på en måned; den vil jeg tilbringe hos Dem, sådan *en famille*, det kriblede i mig af længsel efter at besøge jer. Vi skal slå til skaglerne, hvad? Jagtture, fisketure … Fanden og hans oldemoder. Jeg skal gøre et allerhelvedes spænd; og De er ikke den mand, der kniber ud, når det gælder om at gøre grin, vel? De har været med før, fa'rlil! Jeg skal nok fortælle Deres kone, hvad jeg ved …

Greven.

Ja, hvis jeg ville fortælle hende, hvad jeg ved om Dem … jo, De er en net herre …

Edouard.

Vær så artig! Men hør nu bare! Jeg har to dresserede hunde med mig, to ægte langhårede englændere, ren race. De kommer fra Tyskland; de tilhørte en fyrste, hvis lande vi har vendt op og ned på. De skal bare se dem. Og så kommer mine heste i overmorgen. Jeg har en arabisk hoppe, som jeg skal lade min lille kusine ride på. I har jo vildsvin her, ikke sandt? Jeg har også en hund til vildsvinejagt; den er fra Bøhmen. Der skal De se en hund! Men hør, kusine, I kommer til at lukke jeres katte inde … ellers vrider den halsen om på dem alle sammen i et tag. – Ja, vi skal, min salighed, føre et gemytligt liv. I har jo naboer? ikke? Jo flere gale der er, jo mere grin. Vi går på jagt om morgenen, drikker lille kusines champagne, om aftenen musicerer vi, vi skal synge duetter – uh – jeg har en stemme som en kordegn i en domkirke – la, la, la, la. Vi skal danse, jeg skal gøre kur til kusine, hvis fætter

ikke er jaloux … Er De vel jaloux, fætter? Potz Tausend, som tyskerne siger; man må more sig i denne verden.

Greven *(sagte til grevinden)*.

Se dog at få ham bort.

Grevinden *(ligeledes)*.

Jeg har mine egne planer med ham.

Edouard.

Når spiser I til middag, fætter? Jeg skal sige Dem, jeg er så sulten som en tærsker. Det vil være mig umuligt at vente længe på middagsmaden.

Greven.

Der skal blive bragt noget op til Dem på Deres værelse.

Edouard.

Nej, vist ikke nej, lad mig spise en bid her i al hast, mens vi passiarer. Jeg har minsæl lært ved regimentet at snakke og spise på engang, uden alligevel at gå glip af en eneste mundfuld. *(Han kalder.)* Halløj, hej, kom her … hvad hedder jeres tjenere? – Nå da – hø – i!

Grevinden *(ringer, François kommer)*.

Server en vildtpostej for den herre. Hvad vin ønsker De?

Edouard.

Bourgogne, min salighed! Har De endnu stadig den Pomard, som De sagde, at De ville gemme, til jeg kom tilbage fra

Tyskland?

Grevinden.

De har en udmærket hukommelse. François, giv herren en flaske Pomard. Men ikke sandt Edouard, De skynder Dem nok lidt. Vi skal bruge bordet om et øjeblik. Hr. des Tournelles, gå nu hen og klæd Dem på; Edouard undskylder Dem nok.

Edouard.

Bevares; det ville være hestedumt at gøre omstændigheder med mig. Jeg skal snart være færdig, kusine; jeg gør ikke andet end skære løs og sluge i mig.

Greven *(sagte til grevinden)*.

Men hvorledes vil De kunne? ...

Grevinden.

Lad mig kun om det.

Greven *(ligeledes)*.

Det ville måske være rigtigst at opsætte alt, til han er rejst.

Grevinden.

Gå blot, siger jeg Dem, jeg indestår for ham.

5. scene

Edouard. Grevinden.

Edouard *(sidder og spiser)*.

Hvad Fanden er det, De hvisker om? Har De hemmeligheder for mig, eller er jeg Dem måske til ulejlighed?

Grevinden.

Tværtimod, Edouard; det var netop yndigt, at De kom. Jeg skal siden forklare Dem, hvad det var, hr. des Tournelles sagde. Det lader til, at De stadig har en god appetit.

Edouard.

Ved regimentet har jeg lært at spise hurtigt, og i garnisonen i Tyskland har jeg lært at spise længe, så at jeg nu spiser både hurtigt og længe. Desuden må De vide, at jeg har redet 6 mil i morges på et vognmandsøg for hurtigere at komme til jer … Men jeg glemte, at det er uhøfligt at have stærk appetit i en smuk dames nærværelse. *(Han skubber postejen bort med et suk.)* Så, nu er jeg færdig.

Grevinden.

Men Gud, vil De genere Dem for os! Bliv blot ved og lad mig se, at De tager til takke med vor middagsmad. *(Hun skænker for ham.)* Hvorledes synes De om den vin?

Edouard.

Den er dejlig, især da det er Dem, der har skænket den for mig.

Grevinden.

Er det ved regimentet, De har lært at sige sådanne smukke ting?

Edouard.

Å, skænk nok engang, lille kusine. Ser De, ved regimentet lærer man at sige sandheden lige ud af posen uden vidtløftigheder. Derfor siger jeg, at De er yndig; det kan De stole på, for det er sandt. De er ti, ja tyve gange smukkere end for fire år siden, da De giftede Dem, og da jeg var forelsket i Dem som en rekrut, uden at turde sige Dem det.

Grevinden.

Hvor han er original!

Edouard.

Ja gu' er jeg original og det mer, end De tror. Det kommer kun an på Dem, så skal jeg vise Dem, hvor original jeg er, når jeg sommetider lægger mig efter det. *(Han rejser sig.)*

Grevinden.

Jeg tror det så gerne. Men sæt Dem nu ned og lad os tale om alvorlige ting. *(Hun skænker for ham.)* Fortæl mig om Deres felttog og Deres kærlighedseventyr; for de to ting hører sammen. Jeg ser Dem kun med den ene epaulette, som De havde, da De rejste. Og jeg, der troede at se Dem mindst som oberst.

Edouard.

Ah, med snoede kantiller! Dem løber man ikke sådan til. Hvad skal man sige til det? Jeg er løjtnant, bestandig løjtnant. Korset er også gået min næse forbi. Men den tid kommer vel også, hvis ikke en kanonkugle standser mig på vejen.

Grevinden.

Under denne regering er der intet at håbe for folk af familie. Alt er for pøbelen.

Edouard.

Nå ja, jeg har også haft uheld med mig. Folk kan ikke dø i det forbandede jægerregiment! Jeg tror, de slyngler er usårlige. Ja, hvis jeg havde kunnet få matematikken til livs, så var jeg kommet ind i det lette artilleri. I det korps avancerer man hurtigt. Tænk engang, det batteri let artilleri, som hørte til vor brigade, blev fornyet tre gange i sidste felttog. En af mine venner, som var løjtnant forrige år, bliver nu eskadronschef, hvis han ikke dør forinden af et geværskud, som han har fået lige midt i maven.

Grevinden.

Edouard, hvis revolutionen ikke havde været, så ville De, som født, have været oberst i dette øjeblik.

Edouard.

Å ja sågu', men der var da ikke stor stads ved at være oberst på de tider. At bære en hat af lampefacon, at gå med kården horisontalt og trække på vagt ved fru de Pompadours, Ludvig den Sekstendes elskerindes, dør, det var en rar fornøjelse! Det var en meget glimrende stilling.

Grevinden.

Hvor De er uvidende, Edouard, eller også er De allerede blevet i høj grad demoraliseret. Hvis revolutionen ikke havde bragt alting i uorden, ville De være en af de mest søgte

adelsmænd i vor tid. De ville være en pryd for hoffet, være marquis ...

Edouard.

Å, kusine, tal bare ikke om mit marquisskab. Når de vil gøre mig arrig ved regimentet, kalder de mig hr. marquis. Det er så latterligt at være marquis! "Marquis af Mascarille! Spring, marquis!" Fy for en ulykke. Jeg fik et godt kårdestik af Simoneau, en løjtnant ved 10., og jeg gav ham et, der var lige så godt, fordi han havde kaldt mig marquis. Jeg siger Dem forud, kusine, at da jeg ikke kan give Dem kårdestik, hvis De kalder mig marquis, – så kysser jeg Dem.

Grevinden.

Gud, hvor den Bonaparte dog er en ungdomsforfører! Et ungt menneske af så fornem familie! og blive fanatiseret af en korsikaner! De er altså begejstret for Deres kejser? Det er Deres et og alt, Deres gud; De tilbeder ham?

Edouard.

Nej minsæl, om jeg gør, jeg tilbeder ham ikke videre; min oberst bad ham om at give mig ridderkorset, men han svarede, og så mønstrede han mig som en remontehest: "Han er alt for ung." Nej, han er ikke synderlig følsom, den herre.

Grevinden.

"Han er alt for ung!" Hvilken oprørende uretfærdighed.

Edouard.

Ja, i det kapitel har De ret. Ved sidste affære gjorde vi et indhug sammen med gardelansenererne; disse herrer af garden er kejserens skødebørn; de fik tredive mand spolerede, og vi i det mindste lige så mange. Generalen, som kommanderede os, ville gøre kur til majestæten og sagde til ham: "Deres lansenerer har gjort deres sager glimrende; de fjendtlige husarer er tilintetgjort, men Deres tapre lansenerer har lidt meget; 10. jæger-regiments tab er ubetydeligt," så korsene regnede ned over lansenererne, men vi fik huggene, snavset, de dårlige kvarterer – ja gid Fanden …

Grevinden *(skænker for ham)*.

Jeg sagde Dem jo nok, at han var det uretfærdigste menneske i verden. At nægte Dem korset! Edouard, De stammer fra et alt for ædelt blod til ikke dybt at harmes over denne forhånelse.

Edouard.

Det hjælper ikke stort at harmes over det.

Grevinden.

Nej, ganske vist. De må hævne Dem.

Edouard.

Ja vist! Kejseren vil vist tage sig det meget nær, om jeg kastede ham min ansøgning om afsked i øjnene. Og så at tage afsked i krigstid! Det går ikke an. Vort regiment er lige ved at afgå til Spanien.

Grevinden.

Til Spanien! De vil tage del i denne afskyelige, denne forbryderiske krig? Har De så hurtigt glemt forræderiet i Bayonne?

Edouard.

Å hvad? De spanske hundetampe kan jo være meget glade over, at vi vil være så skikkelige at skaffe dem af med deres munke.

Grevinden.

Ak hvor De bedrøver mig, Edouard! og hvor det er sørgeligt at se Dem med sådanne politiske principper.

Edouard.

Hvem? Mig? Fanden skal tage mig, om jeg giver mig af med politik.

Grevinden.

Og *jeg*, der dog ikke er stort ældre end De, jeg har bevaret erindringer, der allerede ikke finder genklang i Deres hjerte mere.

Edouard.

Hvad? Hvorledes? kære kusine! Skulle det være muligt? Jeg har heller ikke glemt en vis tid, da … hvis De vidste alt, hvad jeg har lidt, da De giftede Dem!

Grevinden.

Edouard, De forstår mig ikke. Jeg taler om den tid, da Deres og min fader blev regnet blandt de fasteste støtter for den retmæssige trone … om den tid, da man gerne hengav sit liv for at forsvare sin konge … Ak! hvis den ædle marquis af Nangis vidste, at hans søn attrår den ære at tjene en tyran, en plebejisk usurpator, så ville han rejse sig af sin grav og bebrejde dem, at De fornægtede Deres berømmelige udspring.

Edouard.

Ja … men, kusine … De taler virkelig der til mig om ting … som jeg aldrig i mit liv har hørt det ringeste om … Jeg troede, at Deres mand ville være præfekt, kammerherre eller sådan noget. Vi militære, ser De, vi lystrer kejseren … fordi han er kejser … Vi er ikke forpligtede til at vide, om han er en usurpator eller ej.

Grevinden.

Det vil sige, at I giver afkald på jeres menneskelige hjerter for at gøre jer til slaver. I vil kun se med hans øjne, høre med hans øren.

Edouard.

Ja, ja; han er en usurpator, … men han er jo anerkendt af alverden.

Grevinden.

Undtagen af alle højsindede sjæle, som aldrig ville anerkende andre suveræner end vore landflygtige fyrster.

Edouard.

Ludvig den Sekstendes børn? Jeg troede, at de var døde under revolutionen.

Grevinden.

Ak, ja, de umennesker! De har ladet hans søn dø i et fængsel; men hans brødre er i landflygtighed, og dem har en Nangis kunnet glemme!

Edouard.

Ja, min tro, det er … ja, men det er, fordi jeg aldrig har læst noget.

Grevinden.

Jeg tilstår, at jeg havde knyttet store forhåbninger til Dem. Jeg smigrede mig med, at usurpatorens falske glans ikke havde kunnet forføre Dem; jeg håbede at finde Dem trofast mod ulykkens parti,

Edouard.

Ja – kære kusine … det er netop også min mening … men jeg ved bare ikke, hvorledes man skulle bære sig ad med det.

Grevinden.

Edouard, Edouard, jeg ved, at De er en sikrere opbevarer af en hemmelighed, end man skulle vente det af Deres alder. Jeg stoler på Dem; Deres politiske anskuelser er ganske vist modsat mine; men De er helt og holdent en mand af ære, og De vil ingenlunde forråde mig.

Edouard.

Men kære kusine da! Jeg gentager, jeg har ingen politisk mening, og hvis jeg lægger mig nogen til, skal jeg tage Deres.

Grevinden.

Et lille antal modige mænd har fattet den plan at befri deres land fra et skændigt åg; og min mand og jeg selv skal just til at arbejde for dette mål. Måske vil det, med Guds hjælp, lykkes at kalde vore retmæssige fyrster tilbage til Frankrig … måske vil vi bukke under … og da …

Edouard.

Hvad for noget! Men det er altså en sammensværgelse, I laver? Hille den slemme syge, kusine, hvor De går på!

Grevinden.

Ja, Edouard, en sammensværgelse; og aldrig har nogen sammensværgelse bedre fortjent at krones med held. Da jeg stod i den formening, at De som jeg sukkede under korsikanerens tyranni, ville jeg tilbyde Dem at dele vore farer og vor hæder …

Edouard.

Hvad? Stifter De virkelig sammensværgelser? Er det alvor og ikke kommers?

Grevinden.

Ja Edouard; og skønt jeg er en svag kvinde, er det mig, som har undfanget tanken til dette komplot. Jeg har talt åbenhjertigt med Dem, Edouard. Hvis De elsker Deres kejser

højere end Deres familie, så kan De åbenbare ham vore planer, De kan styrte os i fordærvelse, jeg skal vide at bære min skæbne.

Edouard.

For Satan! Hvad anser De mig for? Men De mener ikke, hvad de siger, ellers ... Men hør, siden De er med i det, så får jeg, Fanden skal tage mig, lyst til selv at få noget at bestille med det.

Grevinden.

Skulle det være muligt?

Edouard.

Hvorfor ikke? Jeg ser, at det morer Dem; og for at gøre Dem en fornøjelse, ville jeg gå tværs igennem ilden.

Grevinden.

Prægtige unge mand!

Edouard.

En sammensværgelse! Ha, ha! Det må være morsomt. Sammensværgelser, det ligger netop for mig. Jeg blev jaget ud af latinskolen, fordi jeg stod i spidsen for en sammensværgelse om at banke en af vore inspektionshavende lærere; derfor er jeg blevet sådan en klodrian. Så stak de mig ind i en officersskole, og så hængte de mig en epaulette på skulderen, en sabel ved siden, og så væk med teorien!

Grevinden.

Jeg tør vædde på, at denne inspektionshavende lærer var en eller anden jakobiner, som ville misbruge sin myndighed til at undertrykke en ung adelsmand.

Edouard.

Han hed forresten Ragoulard.

Grevinden.

Uh, hvilket jakobinsk navn! – Nu vel, min ven, De hører altså os til?

Edouard.

Jeg ved virkelig ikke, kusine … jeg ved virkelig ikke, om det er Deres gode vin og anstrengelserne fra rejsen … eller om det snarere er Deres smukke øjne, hvad der er langt mere sandsynligt … men jeg synes, at jeg er lige på nippet til at sige og gøre dumheder … Jeg kan ikke sætte to tanker sammen i mit hoved … De har, på min ære, forhekset mig.

Grevinden.

Sig hellere, Edouard, at jeg har genopvakt i Deres hjerte kærligheden til vore konger; den er lige så naturlig for alle af vor familie som tapperhed og skønhed.

Edouard.

Lad gå! Det er afgjort! Jeg bryder mig Fanden om det … men jeg *skal* fatte kærlighed til vore konger … og især til Dem, kusine. – Ja, nu er ordet sluppet mig ud af munden … men

jeg har sagt, hvad jeg mener … det er slemt, hvis De skulle blive vred for det.

Grevinden.

De er et forunderligt barn, Edouard; men bunden er god; jeg vil omvende Dem.

Edouard.

Oh! det er det samme, som hun sagde til mig, denne stiftsdame, som jeg … *(Afsides:)* Hu! Der havde jeg nær sagt noget splittergalt.

Grevinden.

Vi vente endnu i dag disse tro venner, som jeg har talt til Dem om. Det er de mest indflydelsesrige mænd i egnen. Målet for vor sammenkomst er at danne en forening, hvis formål er … ja, sådan en forening, der står i opposition til den kejserlige regering, og som vil gribe den første lejlighed til at styrte den overende.

Edouard.

Hvis man vil styrte den overende, må man stemme godt imod med skuldrene,

Grevinden.

De kan være overbevist om, at vi har mægtige midler til vor rådighed, jeg skal mere omstændeligt forklare Dem alt dette, medens De opholder Dem her på slottet. I dag ville vi kun beskæftige os med at danne, at konstituere vor forening, vort hemmelige selskab …

Edouard.

Å, kald det vor sammensværgelse, det er et meget kønnere ord.

Grevinden.

Vi skal først bringe visse uundgåelige formaliteter i orden: så skal De få at se …

Edouard.

Det er nok, at De er med, kusine, til at jeg morer mig der.

Grevinden.

De har givet mig Deres ord, Edouard, jeg stoler på Dem. Lad mig se. Læg Deres hånd i min … Edouard, så slip dog igen; hvad vi foretager os her, er højst alvorligt … Ikke sandt, De sværger at være trofast mod vor skønne sag?

Edouard.

Ja, det sværger jeg, kære kusine.

Grevinden.

Godt, kære unge mand! Gentag med mig det feltråb, med hvilket vore forfædre i gamle dage ilede til sejr: Kongen leve!

Edouard.

Kongen leve!

Grevinden *(klappende i hænderne)*.

Han tilhører os, han tilhører os!

6. scene

Edouard. Grevinden. Greven.

Grevinden.

Kom, hr. des Tournelles, omfavn en ny forsvarer af den gode sag.

Edouard *(afsides)*.

Hendes mand! Gid Fanden havde ham!

Greven*(omfavner ham)*.

Det glæder mig særdeles, kære fætter. *(Sagte til grevinden:)* Hvordan pokker har De båret Dem ad?

Edouard.

Men det er sandt, kusine; De har ikke omfavnet den nye forsvarer af den gode sag. Med forlov, hr. fætter! *(Han omfavner grevinden)*.

Grevinden *(sagte til Edouard)*.

Fy, det er stygt, Edouard; De er sket ikke rar.

7. scene

De forrige. François. Baron de Machicoulis. Ridder de Thimbray.

François *(melder)*.

Hr. baron de Machicoulis, hr. ridderen af Thimbray. *(Går ud.)*

Baronen.

Skønne frue, her er to trofaste riddere, som kommer for at sværge ved Deres fødder … *(Opdager Edouard, sagte:)* En militær! Hvem er den unge mand?

Grevinden.

Baron de Machicoulis, det glæder mig særdeles at se Dem så vel. God dag, ridder, hvorledes befinder fru de Thimbray sig? Mine herrer, jeg forestiller Dem min fætter marquis de Nangis, som hører til vore. De vil hos ham finde alt hans forfædres mod, såvel som deres hengivenhed for deres retmæssige konger. Edouard – det er baron de Machicoulis, ridder de Thimbray.

Edouard *(afsides)*.

Sikke ansigter at sætte i glas og ramme!

Baron de Machicoulis.

Jeg skulle straks have kendt den herre som en Nangis, blot på grund af hans store lighed med hans fader, salig marquis de Nangis, som jeg har kendt meget godt, medens han levede. Ja, vi har i sin tid tjent sammen.

Edouard.

Ah, herren har tjent …? *(Sagte til grevinden:)* til hvad?

Baron de Machicoulis

Vi var sammen ved belejringen af Gibraltar. Det var, min tro, varme dage.

Edouard.

Det tror jeg nok … i Spanien og endda i Andalusien.

Baron de Machicoulis *(sagte til greven)*.

Er … den unge mand sikker? Hans væsen smager lidt af regimentsmanererne.

Greven.

Min kone siger, at hun står inde for ham.

Edouard *(sagte til grevinden)*.

Kusine, hvad om jeg skar hans pisk af for at lave Dem en klokkestreng af den?

Grevinden *(sagte)*.

Edouard, De spænder mig på pinebænken.

Ridder de Thimbray *(ser på sit ur)*.

Disse herrers ure går for sent, hvis ellers mit går rigtigt.

Greven.

Fierdonjon sagde til mig i går, at han ville være den første, der kom.

Baron de Machicoulis *(til (Edouard)*.

Hr. marquis ...

Edouard.

Jeg hedder hr. de Nangis eller løjtnant Nangis, ligesom De vil; men, jeg beder Dem, lad mig være fri for den marquistitel.

Grevinden.

Min fætter er så beskeden ... *(sagte:)* Han har sådan sine egne ideer.

Baron de Machicoulis.

Herr de Nangis, altså. De kommer sagtens fra armeen?

Edouard.

Jeg er lige kommet derfra i dag.

Baron de Machicoulis

Fra Tyskland?

Edouard.

Jo.

Baron de Machicoulis.

De har sandsynligvis været med i den affære ved Wagram.

Grevinden.

Hans hest blev skudt under ham, og han selv har været såret. Stakkels fyr! Hvor den krig er afskyelig!

Baron de Machicoulis.

Det forbavser mig meget, at prins Karl har ladet sig slå af marken. Det er dog den første taktiker i Europa. Hvad den egentlige strategi angår, er man vel bestandig enig om at tilkende feltmarskal Kalkreuth prisen?

Edouard.

Jeg har aldrig hørt tale om den kanut.

Baron de Machicoulis.

Hm … og … måtte jeg så spørge Dem, hvorledes det så ud i hæren, da De forlod den! Man siger, at der hersker megen misfornøjelse.

Edouard.

Ja, soldaten er misfornøjet med kommisbrødet og snittebønnerne; han vil hellere have hvedebrød og kyllingesteg …

Baron de Machicoulis.

Man har fortalt mig, at armeens officerer …

Edouard.

Undskyld, hr. baron, jeg var syg … såret … jeg har tilbragt tre måneder på hospitalet, førend jeg kom her. Jeg har ingenting set, og jeg ved ingenting *(sagte til grevinden:)* Skil mig af med det Fandens frittehoved, eller jeg griner ham lige op i hans åbne øjne.

8. scene

François, Greven af Fierdonjon, Marquis de Malespine, de forrige.

François*(melder)***.**

Hr. greven af Fierdonjon og hr. marquis'en af Malespine. *(Går.)*

Edouard *(sagte til grevinden)***.**

Hvor Fanden har de fisket alle de originaler op? Det er en mystifikation. Der er ikke en eneste, der ser ud som en sammensvoren. De ligner figurer på et skærmbræt. Lad mig sørge for at få dem væk.

Grevinden *(sagte til Edouard)***.**

Edouard, De gør mig fortvivlet. *(Højt.)* Grev de Fierdonjon, vær velkommen. *(Sagte til Edouard)* Hvis De bliver sådan ved … *(Højt.)* Hvorledes befinder De Dem, hr. de Malespine? Det glæder mig særdeles at se Dem. *(Sagte til Edouard)* … så bliver vi ikke gode venner. Det er mine venner. Lov mig ingen tåbeligheder at gøre. Ikke fandt, det lover De mig, hvis De holder af mig … *(Højt.)* Mine herrer, må jeg forestille Dem min fætter.

Edouard *(sagte)***.**

Jeg skal nok være artig, kusine, siden De forbyder mig at gøre grin.

Greven.

Nu mangler der ingen andre end Bertrand.

Ridderen af Thimbray

Det er meget forunderligt, at han ikke er kommet endnu. Skal den knægt lade os vente?

Marquis de Malespine.

Blot han ikke svigter sit ord.

Greven af Fierdonjon.

Hør, des Tournelles, De har virkelig vist nogen letsindighed ved at sætte os i forbindelse med den person. Hvem ved, om man kan stole på ham? Det er jo dog, når alt kommer til alt, en bonde.

Grevinden.

Han har været major i den kongelige armé.

Greven af Fierdonjon.

I Vendéerhæren var man nødt til at tage bønder til officerer af mangel på adelsmænd. Den person tiltaler mig aldeles ikke, han jager på min jord uden at spørge mig om forlov, og jeg kan ikke få mine skovfogeder til at indgive skriftlig indberetning imod ham.

Greven.

Det er sådan en gammel vane, han har. Hr. de Kermorgant, hvis godser De købte, da De kom tilbage fra emigrationen, tillod ham at jage hos ham.

Ridderen af Thimbray.

Det var en god handel, De der gjorde, hr. de Fierdonjon. Ak, hvis jeg havde været ved penge på den tid, havde jeg også købt nationalejendomme. Man kunne få dem for ingenting. Det er ikke min mening, at jeg i mindste måde billiger disse skændige røverier … men da det onde engang er sket, må man jo sørge for, at ikke ens fjender får fordelen af det.

Grevinden.

Bertrand har indflydelse blandt bønderne. Hvis man behøvede en rask, driftig handling, ville han være ubetalelig. Desuden har han meget ærefulde anbefalinger fra sine fordums chefer.

Baron de Machicoulis.

Man siger, at gendarmerne er bange for ham og ikke tør forlange at se hans tilladelse til at bære våben.

Greven af Fierdonjon.

Men det er virkelig ikke passende, mine herrer, at vi venter på den person … lad os begynde.

Grevinden.

Så, der kommer han.

9. scene

De forrige. Bertrand (med en dobbeltløbet bøsse, fulgt af en stor jagthund).

Grevinden.

God dag, hr. Bertrand, … broder Uforsagt, som hr. de Bonchamps kaldte Dem. De har ladet os vente på Dem.

Bertrand.

Undskyld, fru grevinde; det er, fordi jeg traf på min vej en flok agerhøns, som fik mig til at trave ordentligt om. Jeg fik dog to. Hvis grevinden vil tage imod dem, kan De få en rar ragout af dem.

Greven af Fierdonjon *(afsides)*.

Jeg tør vædde på, at han har skudt dem på min jord.

Grevinden.

Tak; jeg modtager dem så gerne.

Edouard *(til Bertrand)*.

Det var en rar hund, De har der. Brillant race!

Bertrand.

Ikke sandt? Og desuden ville den i fornødent fald tage sin mand i kraven, hvis jeg sagde til den: Forsvar mig! Jeg har haft megen nytte af den i sin tid.

Edouard.

De kan jo sælge mig den.

Bertrand.

Om forladelse, min herre, min hund er ikke til fals. Er du vel, Medor? Nej vist ikke, du er en rar hund.

Greven.

Nå, mine herrer, lad os ikke spilde tiden, lad os sætte os ned.

Grevinden *(førend hun sætter sig)*.

Edouard, sæt Dem hos mig. Mine herrer, jeg smigrer mig med, at De vil tillade mig at bivåne Deres forhandlinger. Jeg er rigtignok kun en kvinde, men jeg føler mig modig nok til at møde de samme farer som De. Desuden er det ikke første gang, man har set en kvinde tage del i en sammensværgelse. Hvis jeg husker min gamle Plutarch rigtigt, delte jo den berømte Leæna Harmodius's og Aristogitons hæder. Hun skar sin tunge af hellere end at åbenbare navnene på sine venner.

Ridderen af Thimbray.

Min kone burde gøre ligeså.

Baron de Machicoulis.

Vi vil ikke ønske Dem denne Leænas skæbne, min frue; det ville være et alt for stort tab for os. – Men vi tvivler ikke på, at De har det samme mod og den samme kærlighed til Deres retmæssige konger.

Grevinden.

Uden at rose mig, er jeg sikker nok på mig selv til at påstå, at selve synet af døden ikke skulle kunne forfærde mig. Hvad ville man ikke vove for en så skøn sag! *(Hun vil til at sætte sig ned og udstøder et gennemtrængende skrig:)* Uh!

Edouard.

Hvad er det?

Greven *(forfærdet)*.

Hvad er der? Skulle De have set én under bordet?

Grevinden.

En … en … edderkop – på min stol!

(Almindelig latter.)

Bertrand *(slår edderkoppen ihjel)*.

Edderkop om morgenen betyder sorg; edderkop om aftenen håb. Det er over middag.

Baron de Machicoulis.

Lugt til den flakon, grevinde. Jeg kan fuldkommen sætte mig ind i Deres forskrækkelse. Det er noget rent nervøst. Jeg selv har flere gange befundet mig i meget farefulde situationer … og synet af en mus frembringer et indtryk på mig, som jeg ikke kan komme ud over.

Marquis de Malespine.

På mig virker en skrubtudse på lignende måde; men det er også et meget giftigt dyr.

Ridderen af Thimbray.

Man siger jo, at kong Ladislaus af Polen flygtede langt bort, når han så æbler.

Greven af Fierdonjon.

Jeg har hørt fortælle …

Edouard.

Ja, men hør, lad os nu begynde at sammensværge os! Bliver det til noget eller ikke?

Greven.

Min fætter har ret … Mine herrer. For at bringe orden i vore møder og for at give dem den karakter af alvor, som de bør have, synes det mig, at det ville være passende at vælge en præsident; og hvis ingen har noget imod det, skal jeg påtage mig at udføre hans funktioner.

Baron de Machicoulis.

Men det er slet ikke i sin orden, hr. greve. En præsident, som udøver en betydelig indflydelse på hele forsamlingen, sådan en præsident må absolut vælges af forsamlingen, for at han kan repræsentere dens meninger, at han kan være ligesom dens udtryk.

Ridderen af Thimbray.

Ganske vist. Vi må skride til afstemning.

Greven af Fierdonjon.

Jamen hvorfor det? Jeg må gøre Dem opmærksom på, mine herrer, at i alle vore forfædres adelsmøder i denne provins indtog greverne af Fierdonjon forsædet. Da nu vort mål er at genoprette de gamle skikke, forekommer det mig …

Baron de Machicoulis.

Jeg må tillade mig, hr. greve, at ytre tvivl om nøjagtigheden af det faktum, som De har meddelt os. Jeg ejer blandt mine papirer et autentisk dokument, hvoraf det fremgår, at der i anledning af den store dauphins fødsel holdtes et møde af provinsens adel, der havde til hensigt at ordne et fyrværkeri og et bal for at fejre denne lykkelige begivenhed, og at det var Pierre-Ponce de Machicoulis, som denne forsamling overdrog forsædet og ledelsen.

Greven.

Men De synes rent at glemme greverne des Tournelles, min herre. Hvad vor adels ælde angår, tror jeg visselig ikke, at nogen kan gøre os den stridig.

Greven af Fierdonjon.

Jeg beder Dem tusinde gange om forladelse, min herre; men i provinsens arkiver finder jeg først Deres navn 85 år efter mit.

Greven.

Min stamtavle kan bevise …

Marquis de Malespine.

1452 var Malespinerne …

Grevinden.

Mine herrer, det forslag, som hr. de Thimbray har fremsat, vil fri os fra en ubehagelig diskussion. Lad os skride til afstemning. Lad enhver skrive et navn på et stykke papir og lægge det ned i denne urne.

Greven af Fierdonjon.

For det første regner jeg ikke stort på stamtavler; dem kan man fabrikere. Men på arkiverne kan man stole …

Baron de Machicoulis.

Og på monumenter … De kender alle denne udgraverede sten …

Greven.

Hvad for noget! En stamtavle skrevet på hjorteskind med gotiske bogstaver! …

Marquis de Malespine.

Pippin den Lille har bevilget …

(De taler i munden på hinanden, Edouard ringer voldsomt med bordklokken.)

10. scene

De forrige. François.

Greven.

Hvad vil du, din dosmer?

François.

Ringede fruen?

Grevinden.

Nej. Gå blot igen.

François.

Så må en have ringet på den store dør … Nu skal jeg se ad.

Greven.

Nej, din slyngel, der er ingen, som har ringet. Lad os være i ro.

(François går.)

11. scene

De forrige undtagen François.

Grevinden.

Lad os endelig standse den debat. Hvilket valg vi end gør, kan det kun blive ypperligt. Der er papir. Skriv så, mine herrer.

Ridderen af Thimbray.

Der må vælges én, som ikke kender vore håndskrifter, til at læse stemmesedlerne.

Baron de Machicoulis.

Rigtigt! Vil hr. de Nangis have den ulejlighed?

Edouard.

Gerne. *(Afsides:)* Hvilken elskværdig tillid!

Grevinden.

Bertrand, kom nærmere. Hvorfor holder De Dem borte? Skriv!

Bertrand.

Grevinden er alt for artig.

Grevinden.

Skriv et navn, *(sagte)* min mands navn.

Bertrand.

Ja, men jeg kan jo ikke skrive. Deres Nåde. Jeg er en simpel bonde. Jeg forstår ikke noget af alt det stads.

(Alle undtagen Bertrand lægger deres stemmeseddel i urnen.)

Edouard.

Er vi så færdige? Lad os se. – Hr. de Machicoulis, en stemme.

Baron de Machicoulis.

Må jeg bede Dem straks at brænde stemmesedlen, hr. de Nangis.

Greven af Fierdonjon *(sagte til marquis de Malespine)*.

Jeg tør vædde på, at han har skrevet sit eget navn.

Edouard.

Hr. de Fierdonjon, en stemme.

Baron de Machicoulis *(sagte til marquis de Malespine)*.

Vil De være enig med mig i, at han har givet sig selv sin stemme?

Greven af Fierdonjon *(til Edouard)*.

Vær så god at brænde stemmesedlen, min herre.

Edouard.

Hr. des Tournelles, en stemme; fru des Tournelles, en stemme; hr. de Thimbray, en stemme. Det var s'gu løjerligt. Hver har kun en stemme.

Grevinden.

Har en stemt på *mig*? Han har taget fejl; han ville uden tvivl give min mand den.

Edouard.

Nej ingenlunde, for det er mig, som vil have Dem til præsidentinde.

Greven af Fierdonjon.

Men det er meningsløst! … En dame kan ikke indtage forsædet.

Edouard.

Sagde De "meningsløst", min herre? Udtrykket forekommer mig så stærkt, at jeg må bede Dem om at gentage det.

Greven af Fierdonjon.

Jeg sagde, at det ikke er skik og brug at lade en dame indtage forsædet.

Edouard.

Jeg har for skik, min herre, aldrig at lade en uforskammethed gå sådan hen … og …

Grevinden *(sagte)*.

Men Edouard dog! *(Højt.)* Hurtigt, ny afstemning! *(Sagte.)* Edouard, stem på min mand. – Hr. de Thimbray, stem på min mand, han vil blive en udmærket præsident. – Nå, Uforsagt, stem med, min ven. Jeg skal skrive for Dem. De stemmer på hr. des Tournelles, ikke sandt?

Bertrand.

Ganske som det behager grevinden.

Edouard *(tømmer urnen)*.

Hr. des Tournelles, en stemme; hr. de Fierdonjon, hr. des Tournelles, hr. de Malespine, hr. de Machicoulis, hr. des Tournelles. – Hr. des Tournelles har fire stemmer. – Nå, hen i læneskolen med Dem, fætter.

Greven af Fierdonjon *(sagte til marquis de Malespine)*.

Allerede kabaler! Uh, jeg vil ikke længere være med i denne bande.

Baron de Machicoulis *(sagte til marquis de Malespine)*.

Hun vil regere det hele.

Greven.

Mine herrer! Førend vi skrider til vore forhandlinger, som Deres velvilje overdrager mig at lede, vil jeg bede Dem om tilladelse til at fremføre for Dem nogle almindelige betragtninger over sagernes nuværende stilling i Europa. Jeg tør smigre mig med, at De ikke ville finde dem ganske uden interesse.

(Han trækker en tale op af lommen; den er skrevet på temmelig mange små ark papir, som ikke er hæftet sammen.)

Edouard.

Hvad Fanden! Vil De læse alt det for os?

Greven.

Kun den ene side af bladet er beskrevet, og så er endda det halve margen.

Greven af Fierdonjon *(afsides)***.**

Det er blot for at tale alene, at han har ladet sig vælge til præsident.

(Grev des Tournelles hoster og harker, sætter sine briller på og læser sin tale i en ensformig tone uden nøjagtig at følge interpunktionen, som om det var en andens arbejde, han læste. Imidlertid hvisker Edouard til grevinden, som gør tegn til ham, at han skal høre efter. Han tager sig ikke af det og bliver ved; hun bliver utålmodig og vender ham ryggen. Så kalder han på Bertrands hund, klapper den, lader den give pote osv., og medens greven holder et af de løse blade, talen er skrevet på, i hånden, tager Edouard, uden at tænke på det, to eller tre af dem fra bordet, ruller dem sammen i en kugle og lader hunden apportere dem, hvorved de bliver revet i stykker. Ingen bemærker det uheld, der derved rammer talen.)

Greven *(læser)*.

"Mine herrer! Forsynets veje er beundringsværdige i deres – deres – u-i-gen-nem-træn-gelige visdom. Der er intet onde i naturen, uden at det har sit kor-rek-tiv. Hvilken gift er så frygtelig, at den ikke med held kan bekæmpes ved de lægemidler, som naturens velgørende hånd rækker os? Og ved en visdom, som man ikke noksom kan prise, ser vi disse lægemidler med kærlig rundhåndethed massevis forsamlede i de himmelegne, hvor mennesket synes udsat for de største farer. Rejsende, som er trængt ned i disse egne, der stedse er udtørrede af en blytung solhede, fortæller os om visse slanger, hvis ringeste bid synes at måtte medføre en uundgåelig død. Men lad dem ikke glemme at sige os, at disse farlige krybdyr sædvanligvis søger deres ophold under de brede blade af sådanne planter, hvis saft, dryppet i såret, straks bringer liv igen i det ulykkelige offer og gengiver det sundheden. Mancenilletræet, hvis blotte skygge er dræbende, vokser ifølge en af Gud sat orden kun på bredden af bølgerne, og havets vand er, som vi alle ved, en sikker modgift mod den gift, som det udånder. Altså, mine herrer, når vi ser et folk overgivet til usalig tvedragt eller sukkende under en tyrans jernsvøbe, så lad os ikke hengive os til en ufrugtbar fortvivlelse, men lad os hellere se os om efter det hjælpe- eller lægemiddel, som Forsynet uden tvivl har ved hånden."

Ridderen af Thimbray *(afsides)*.

Man skulle tro, at det var skrevet af en apoteker.

Greven *(læsende)*.

"Ja, mine herrer, historiens læsning, som alt for ofte kun er en tidsfordriv for verdensmanden, ville på grund af de forbrydelser, hvis hæslige billede den tegner, være en genstand for modbydelighed og rædsel for den filosof, der er en ven af menneskeheden, hvis ikke den trøstende tanke, at et skjult forsyn leder rigernes skæbne, kom og støttede bogen, der er nærved at falde ud af hans hænder, og viste ham, at om end nogle mennesker, der glemmer de guddommelige bud og giver sig hen som et bytte for deres tøjlesløse lidenskaber, kun alt for ofte graver for deres medborgere såvel som for sig selv en ulykkens afgrund, så findes der dog, så at sige i kraft af en fornuftmæssig tingenes sammenhæng, også andre mennesker, dydige, af Himlen inspirerede mennesker, hvis mod bliver et dige for revolutionens ødelæggende strøm, og som med deres mægtige hånd lukker det svælg, der er nærved at sluge deres fædreland". *(Afsides.)* Puh! *(Læser.)* "Der fandtes et menneske ... svagt, mishandlet, fordømt til at tilbringe sit liv i lidelser ..."

Grevinden *(sufflerer ham)*.

Nej vist ikke. "En kristelig taler har sagt ..."

Greven.

Det er rigtigt ... "Der fandtes et menneske ..." Om forladelse, mine herrer, det er et blad, der er lagt forkert ... Nej ... jeg kan ikke finde det ... Skulle det være gledet ud? Men, kære ven, da De skrev manuskriptet af, var det jo komplet. Var det ikke sådan: "Der fandtes et menneske, har usurpatoren sagt ..."

Nej sådan var det ikke. Jeg kan ikke begribe, hvor det er blevet af.

Ridderen af Thimbray.

Mennesket fandtes, men bladet blev borte, he, he, he!

Greven.

Mon jeg skulle have brændt det? Det er aldeles ufatteligt.

Baron de Machicoulis.

Imens hr. des Tournelles leder sin tale op, ville De måske være så artige, for ikke at spilde tiden, at høre på nogle korte betragtninger, som de sidste politiske begivenheder har givet mig anledning til …

Marquis de Malespine *(samtidig)***.**

Jeg havde udarbejdet en lille tale, og hvis de herrer ville skænke mig en halv times opmærksomhed …

(Greven af Fierdonjon trækker sin portefølje op, ridderen af Thimbray søger i sine lommer.)

Edouard.

Du barmhjertige Gud! De har hver sin tale! Kusine, det er dog fortvivlet! Hvornår kommer vi til at spise til middag? Hr. Bertrand, De skulle vel ikke også have en tale?

Bertrand.

Nej, Deres Velbårenhed. Men hvis jeg turde, så havde jeg jo nok et par ord at sige; men jeg er bange for at sige noget

vrøvl, for jeg er jo kun en simpel bonde ...

Edouard.

Tal De bare! Jeg er vis på, at det, De har at sige, bliver meget morsomt. Stille, mine herrer, stille! Hr. Bertrand har ordet!

(Han slår i bordet.)

Bertrand.

Ja, det, jeg vil sige, det er ganske simpelt. Jeg ville bare sige, at med al respekt for hele selskabet, så bliver dette hersens kun til snak. Lad os lade præsterne om at holde prædikener. Vi bønder behøver ikke så mange kønne taler for at blive enige om, hvad vi skal gøre. Dengang jeg var hos Jean Chouan, så sagde han aldrig ret meget til os. Han sagde: "Skal vi gå hen og nappe de blå på gården Herbages?" Så sagde vi: "Ja, vel!" Så sagde han: "Har I patroner," sa'e han, "er der nye flintesten på jeres bøsser?" "Ja vel," sagde vi. Så sa'e han: "Lad os drikke en tår, march og kongen leve!" sagde han. Så klinkede vi og tog afsted.

Edouard.

Bravo, min salighed! Det bliver hr. Bertrand, som vinder prisen for veltalenhed.

Bertrand.

Da jeg kom herhen, så bildte jeg mig ind, at De ikke behøvede alle disse kønne prædikener for at få mod til at tage fat. Jeg troede ganske ligefrem, at vi skulle sætte tingene i gang; jeg troede, at én for eksempel sådan havde sagt til mig: Uforsagt, du skal gå hen og overfalde gendarmeriposten i ***. De, hr.

de Machicoulis, skal, med respekt at melde, lade ringe med stormklokken hjemme hos Dem. – De skal forsøge på at få tag i præfekten. – Ja sådan uden videre omstændigheder, mente jeg. Jeg havde taget patroner med og fyldt min feltflaske.

Baron de Machicoulis.

For pokker, hvor han går på!

Greven.

Så vidt er vi da Gud ske lov ikke endnu.

Greven af Fierdonjon *(til Bertrand)*.

De er ikke her sammen med Jean Chouans folk, gode ven; De er sammen med dannede adelsmænd, det er en helt anden sag. Hør i ærbødighed og tavshed på, hvad De ikke kan forstå.

Bertrand.

Ja, det siger jeg ikke noget imod, men …

Marquis de Malespine.

Vi spørger Dem jo ikke om Deres mening.

Grevinden.

Hvad om vi gemte vore taler til en anden gang, mine herrer? Vi har nu så mange vigtige ting at ordne: De har nylig udvalgt en præsident, men vi har mange vigtige punkter at bestemme endnu. For eksempel, hvilket navn skal vort

selskab bære? Vi må have et navn. I historien, når talen bliver om os, må vi have et navn.

Greven af Fierdonjon.

Nu, historien vil sige: Greven af Fierdonjon ... Hr. des Tournelles ...

Greven.

Min kone mener, at det ville være heldigt, om alle de personer, som virker sammen i dette foretagende, bar et navn tilsammen, et fællesnavn, et kollektivum.

Edouard.

Uh, kollektivum! Det minder mig om min latin: *Turba ruit* eller *ruunt*.

Greven af Fierdonjon.

Meget vel! Hvorfor kunne vi ikke kalde os "De sande Adelsmænd"?

Edouard.

Nej, vi må have et navn, som falder rigtigt i ørene, som i melodramaerne: "Ridderen af Svanen" ... "De frie Dommere" ... Hvis vi kaldte os "Dødens Riddere!" Det ville være kønt og klangfuldt.

Ridderen af Thimbray.

Hvorfor ikke? Det er virkelig et ret smukt navn.

Greven.

Oh, det er lidt vel grufuldt, jeg ønskede hellere …

Grevinden.

Lad os hellere vælge et navn, som minder om vor sammensværgelses mål: "Ulykkens Venner". Synes De om det navn? Er det ikke ulykkens sag, vi forsvarer? Dette navn vil vinde alle ædle hjerter for os.

Edouard.

Ypperligt indfald! Antaget!

Bertrand.

"Ulykkens venner!" Det vil sådan sige, at hvis én råber: "Hvem der?" og der ikke svares "Ulykkens Venner", paf – så har han en bøssekugle lige i …

Edouard.

De går rask til værks, fa'erlil. Har været med i krigen, hvad?

Bertrand.

Om jeg har, herre? Jeg har i lang tid ikke drevet nogen anden håndtering.

Grevinden.

Den herre har været med i Vendéekrigen. Han var major i den kongelige armé.

Edouard.

Ja, ja – chouankrigen ... en skærmydselkrig ... bag gærderne ... Skud på efternølerne ... Hille den slemme syge, det var en rar krig! Man levede længe i de tider.

Bertrand.

Ja det kom an på. Der er mange både unge og gamle, som måske ville befinde sig vel den dag i dag, hvis de ikke var døde i den "rare krig". Der er nogen, som forundrer sig over at se kornet vokse så højt op på nogle steder, som jeg nok kender ... det kommer af de mennesker, man har begravet der. Jeg, som taler med Dem, herre, jeg har set mere end en træfning, hvor de, som slap vel fra den, skyldte vor gode hellige frue et ordentligt vokslys. En dag på heden ved Gros-Sablon var vi to hundrede, som havde at gøre med omtrent lige så mange blå. Vi bankede dem af, men om aftenen var vi kun femogfyrre til at spise suppe.

Edouard.

Det var ikke så ilde. Det har været en tvivlsom affære. Og hvor mange blev der til overs af de overvundne?

Bertrand.

Ikke en eneste.

Edouard.

Det var virkelig ikke ilde besørget.

Greven.

Når disse herrer taler om krig, så får vi aldrig ende på det.

Grevinden.

Det bliver nødvendigt, at "Ulykkens Venner" bærer et eller andet tegn, ved hjælp af hvilket de kan give sig til kende for ...

Baron de Machicoulis

For politiet? Nej fy for pokker, nej.

Grevinden.

Jeg mener et hemmeligt tegn. For eksempel: Enhver af os ... enhver af *Dem*, mine herrer, kunne jo bære en dolk af en vis form.

Edouard.

Ja en dolk! Naturligvis! Der kan ikke tænkes nogen sammensværgelse uden dolke. Hævnens dolk ... det hemmelighedsfulde sværd ... Har De set melodramet: "De frie Dommere"?

Greven af Fierdonjon.

Ja ... en dolk ... ja, det kan jeg ikke indse kunne skade ... og det kan måske blive nyttigt.

Bertrand.

Ja det er ligegodt et rart våben, og så ses det ikke. Man skal støde fra oven og nedad. *(Gør en bevægelse som et dolkestød.)* Om forladelse, herre, men sådan ... det er for at blodet ikke skal sprøjte ud, men kan kvæle dem lige på stedet.

Baron de Machicoulis.

Uh, det er da afskyeligt! Vi vil ikke myrde nogen, vi behøver ikke Deres undervisning.

Bertrand.

Ja men hvad skal vi så med den?

Ridderen af Thimbray.

Det er et kendemærke, men franske adelsmænd betjener sig aldeles ikke af slige våben.

Bertrand.

Da havde dog Lescure, Charette, Larochejaquelein og alle de herrer på den tid dolke ... og den, som ville have taget dem i kraven, havde fået at se, at de forstod at lege med sådan en tingest.

Grevinden *(afsides)*.

Det menneskes ord får én til at gyse. *(Højt.)* Dolkens hefte skulle vel være hvidt ... det er jo vor farve ... af elfenben eller perlemor med indlægning af sølv. Jeg skal tegne en model til den. Og på bladet skulle der så graveres ordet "Troskab", men på latin. Ville det ikke være ret smagfuldt?

Edouard.

Hurra for min kusine, hun er, min tro, skabt for sammensværgelser! Hun er ligefrem mageløs til det brug. Bryd Dem blot ikke om Deres dolke, kære kolleger; jeg tager til Spanien, det er det land, hvor det mest udsøgte i den genre fabrikeres. Selv kvinderne bærer dolke i deres

livstykker og strømpebånd. Det har en dragonofficer, som lige er kommet derfra, fortalt mig. Ja man må alvorlig talt tage sig i agt med dem, de er lumske som bare Fanden.

Ridderen af Thimbray.

Deres ven må altså have undersøgt disse farvande, siden han gjorde så skønne opdagelser der. He?

Bertrand.

Å, De med Deres perlemors- eller elfenbensdolke! Det er godt nok til stads; men skal man rigtigt årelade en af de blå, hvad siger De så om sådan et godt stort værktøj som dette her? *(Han trækker en stor kniv frem.)* Det er noget klodset, men det er temmelig billigt. En dag så snubler jeg over en stor sten, og der lå jeg. En af de blås officerer sætter mig knæet på maven, løftede sablen og sagde, at jeg skulle overgive mig. Men jeg sagde til ham, ligesom Jean Chouan plejede at sige: "Der er ingen ting i vejen" og så planter jeg min kniv lige i munden på ham. Han åd den, ved den levende Gud, som om det havde været en skefuld suppe. Se, man kan endnu se mærket af hans tænder på bladet.

Grevinden.

Uh! Tag den afskyelige dolk bort! Det er som jeg så den fuld af blod.

Greven.

Lad være med det, min ven. Der er slet ikke tale om sligt. Lad os beskæftige os med det foreliggende.

Bertrand.

Ja, ja da. Hvornår skal der ringes med stormklokken?

Baron de Machicoulis.

Stormklokken! Hvad tænker De på? Husker De gendarmeriet og garnisonen i ***?

Marquis de Malespine.

Og præfekten, som ville lade os alle arrestere?

Ridderen af Thimbray.

Fanden står i den karl.

Greven af Fierdonjon.

Frugten er ikke moden endnu, min fa'er.

Bertrand.

Ja, om den også var rådden, turde I minsæl ikke plukke den.

Greven.

Se nu er vort selskab omtrent organiseret. Hvad skulle dets første arbejder være?

(Almindelig tavshed.)

Baron de Machicoulis.

Det ville være bedst i al stilhed at bearbejde gemytterne for at trække dem fra usurpatoren. Hvis det var muligt at finde på en måde til hemmeligt at få de korte betragtninger trykt, som jeg …

Marquis de Malespine.

Man kunne jo samtidig trykke den tale, som jeg …

Greven.

Ja, og min med, når jeg får fundet den. Jeg kan ikke tro, at den er blevet borte.

Ridderen af Thimbray.

Det vanskelige ville være at finde en honnet bogtrykker.

Marquis de Malespine.

I nødsfald kunne man jo lade afskrifter sætte i omløb.

Greven af Fierdonjon.

Ja, men man kender vore håndskrifter.

Marquis de Malespine.

Hvis grevinden ville påtage sig den ulejlighed? En damehånd vækker ingen mistanke.

Greven.

Nej gør bare ikke det. Alverden her kender min kones hånd.

Ridderen af Thimbray.

Så kommer den ulempe til, at så få folk i denne egn kan læse.

(En pause.)

Bertrand.

Vil De høre på mig et lille øjeblik? Jeg ser, at det ikke vil gå, og at der ikke er mange iblandt os, som har lyst til at vove deres

hals for den gode sag. Der falder mig noget ind. Når jeg siger, at det falder mig ind, så mener jeg, at det falder mig ind igen, for jeg har meget tit tænkt på det. Jeg er kun en simpel bonde. Jeg bliver gammel og duer ikke mere … men alligevel …

Greven af Fierdonjon.

Alligevel forstår De meget godt at skyde agerhøns overalt, hvor De finder dem.

Bertrand.

Det skal jeg aldrig fragå. Jeg skyder ganske godt endnu. – Nå – jeg sagde sådan til mig selv: Man må gøre noget for den gode sag. Det, som hindrer vor konge i at komme tilbage, er denne hersens anden, som har taget hans plads. Men han er dog ikke Djævlen selv. Hans skind er da ikke så hårdt som en egeplanke, og jeg har set nogle karle, der med et knivstik borede en to tommers egeplanke igennem.

Greven.

Hvor vil De hen med det?

Bertrand.

Nu kommer det. Jeg sagde så til mig selv: Jeg er gammel, det er vist, men jeg føder dog alligevel min kone og min dreng. Hvis jeg dør, må de tigge deres brød. Hvis nu de herrer vil undertegne et stykke papir, sådan et, der sikrede dem en pension på tolv tusinde livres efter min død, så skal jeg love Dem at gøre dette hersens. Jeg tager til Paris; jeg sørger for at få kejseren at se; hvis jeg kan komme ind på ham, så en arm

kan nå ham, så indestår jeg for, at han er leveret. Hvis jeg ikke får ram på ham, nå, så kan en anden gøre det, som jeg havde villet gøre. Så skyder man mig; godt; men så vil jeg sige til mig selv: Så har i det mindste min kære kone og dreng brødet.

Greven af Fierdonjon.

For en ulykke, det ville jo være at få os alle sammen skudt.

Edouard.

Jeg tror, Fanden rider ham. Myrde kejseren! Han er jo værre end en spansk munk.

Baron de Machicoulis *(sagte til grev des Tournelles)*.

Skulle den slubbert ikke være spion?

Bertrand.

Papiret, forstår sig, måtte lægges på et sikkert sted. Man skulle først vise det frem efter min død.

Grevinden.

Det menneske forfærder mig i allerhøjeste grad. Det er en skrækkelig bandit.

Greven.

Min ven, Deres forslag er meget ejendommeligt; vi måtte jo have en tillid til Dem, som …

Bertrand.

For en ufærd! De vover kun tolv hundrede francs alle til sammen, og jeg vover min hals.

Greven af Fierdonjon.

Javel; men hør nu, gode mand, hvis De nu engang er kommet til Paris og lader Dem smøre lidt af politiet, og De så siger alt?

Bertrand.

Tror De, at jeg er mand for at melde Dem? Jeg skal minsæl snart vise Dem, hvad for en slags mand jeg er. *(Han knapper sin kofte op og tager af en læderpose, der hænger på hans bryst, et stykke papir, som han kaster på bordet.)* De, som kan læse, læs dette papir, læs!

Edouard.

Det er noget fedtet, det papir, men lad gå. *(Læser.)* "Jeg, generalløjtnant i kongens armeer, gør vitterligt for alle vedkommende, at Joseph Bertrand, kaldet Uforsagt, major i vor armé, altid har opført sig ærligt og bravt ved enhver lejlighed. Hans mod og hengivenhed er hævede over enhver lovtale. I den anledning har jeg leveret ham dette vidnesbyrd i det håb, at det engang vil komme ham til nytte.

Undertegnet: Henri de la Rochejacquelein. Hovedkvarteret i S...y 179..."

Bertrand.

Hvem af de herrer kan fremvise et papir, underskrevet af en ærlig mand, som indestår for hans ære og troskab?

Grevinden *(ser ud i gården)*.

Du store Gud! Hvad ser jeg?

Greven.

Hvad er der nu igen? Er det en edderkop?

Edouard.

En gendarm rider ind i gården.

Alle *(rejser sig)*.

En gendarm!

Greven.

Vi er opdaget! Det er ude med os!

Baron de Machicoulis.

Des Tournelles … Grevinde … skjul os … lad os slippe ud … De står inde for os … vi er i Deres hus!

Grevinden.

Hvad skal vi gøre? O min Gud!

Greven af Fierdonjon.

De skal i det mindste bevidne, at jeg er kommet her mod min vilje og absolut uvidende om, hvad man havde for.

Baron de Machicoulis, marquis de Malespine og ridderen af Thimbray:

Og jeg med.

Greven.

Tvært imod. Det er Dem, som har forledt mig; slæbt mig med! Det kan Deres taler bevidne.

Alle.

Ak, vore ulykkelige taler!

(De river dem itu og kaster dem ind i ilden.)

Grevinden.

Edouard, forlad mig ikke!

Bertrand.

Der er ingen ting i vejen. Der er kun en gendarm, siger De?

Greven.

Jeg ser en til ved den store port. Hele huset er omringet.

Alle.

Omringet!

Edouard.

Men hvem siger, at den gendarm kommer for at arrestere Dem? Det er en ordonnans …

Baron de Machicoulis.

Ja, en ordonnans fra præfekten for at arrestere os.

Bertrand.

Jeg har en toløbet bøsse. Der er ingenting i vejen, som han sagde, Jean Chouan.

Grevinden.

Gå ad den lille dør der, ud i haven! Der er nøglen til bagporten; når der blot ikke er sat vagt ved den! Lad os i det mindste sværge hinanden indbyrdes aldrig at forråde hinanden.

Greven af Fierdonjon.

Kom bare med nøglen.

(Han løber ud med baron de Machicoulis og ridderen af Thimbray.)

Grevinden *(til greven, som også vil flygte)*.

Hvor vil De hen? Bliv. De kan, De bør ikke gå herfra.

Edouard.

De går meget let fra koncepterne …

Grevinden *(til Edouard)*.

Tal med den soldat, Deres epauletter ville imponere ham.

Bertrand *(undersøger fængkrudtet på sit gevær. Til sin hund)*:

Pas på, Medor! Pas på, min dreng!

Grevinden.

Uforsagt! For Guds skyld! Lad der ikke flyde en dråbe blod her! Det ville blive min død.

Bertrand *(roligt)*.

Jeg skal nok vente med at skyde, til De giver mig tegn til det.

12. scene

De forrige, en gendarm.

Gendarmen.

Hr. greve des Tournelles? Er det ikke her? Et brev fra præfekten.

Edouard.

Kom her med det, kusine.

Gendarmen.

Vil De undertegne min timeseddel og sætte klokkeslettet til.

Grevinden *(til greven)***.**

Skriv under, min ven. Edouard, byd den mand et glas vin, han må være tørstig. Han har uden tvivl redet stærkt.

Edouard *(skænker for gendarmen)***.**

Nå, sådan vin har I nok ikke i marketenderiet.

Gendarmen.

Å nej, hr. løjtnant. *(Han drikker.)* På herrens, fruens og hele selskabets sundhed … Nå der er I, fa'er Uforsagt. Tag jer i agt. Korporalen siger, at hvis han griber Jer end en gang i at jage uden bevilling, så lader han jer nappe.

Bertrand.

Der er ingen ting i vejen.

Greven *(til gendarmen)*.

Se, der står: Modtaget.

Gendarmen.

Så siger jeg grevinden så mange tak for Deres artighed, *(Går ud.)*

13. scene

Greven. Grevinden. Edouard. Bertrand.

Greven *(til grevinden)*.

Luk det brev op – jeg tør ikke læse det.

Grevinden *(åbner brevet og løber det igennem)*.

O Himmel!

Greven *(skælvende)*.

Ih Gud bevares!

Grevinden.

Er … det muligt! … De er udnævnt til kammerherre hos kejserinden.

Greven.

Nej, er det sandt! Det var jo mageløst!

Grevinden *(koldt)*.

Det er sket uden ansøgning. *(Edouard bryder ud i latter.)*

Greven *(sagte)*.

Men hvad har vi dog gjort, og hvilken uforsvarlig overilelse …

Grevinden.

Tys! Lad os glemme denne dag … Min ven Bertrand, besøg os engang imellem. Genér Dem aldrig for at jage på vore jorder … og her … her er noget til at købe Deres gode kone en ny hue for. *(Hun byder ham penge.)*

Bertrand.

Min kone trænger ikke til nogen hue.

Grevinden.

Og på vor tavshed kan De stole.

Bertrand *(med et hånligt smil)*.

Jeg ser, at De stoler på min.

Grevinden.

Ja, min kære Bertrand, den stoler jeg på. Men skulle der ikke være noget, som De ville …

Bertrand.

Stol De kun på den. Når jeg rigtigt tænker efter, så er det bedre at gå på agerhønejagt. Deres Nåde og de herrer, Deres tjener. – Medor *(fløjter)* her! *(Han går.)*

Edouard *(råber ud ad vinduet)*.

Halløj, høj, mine herrer! Godt nyt! Det var blind alarm! … Kom kun ind! Ha, ha, ha, der er en, som er faldet i parken …

han er overdækket med snavs! … Kom kun, kom bare! – Kusine, De må beskytte mig ved hoffet; De må tale til kejseren om de kærlige og ærbødige følelser, jeg nærer for ham.

Grevinden *(bebrejdende)*.

Edouard!

Greven.

Hvad skal jeg sige til dem?

Grevinden.

Overlad det til mig!

14. scene

Greven. Grevinden. Edouard. Baron de Machicoulis. Greven af Fierdonjon. Marquis de Malespine. Ridderen af Thimbray.

(Greven af Fierdonjon drypper af vand og mudder.)

Greven af Fierdonjon.

Det er dog et forbandet sted. Jeg bliver lam resten af mit liv. – De siger, at der er ingen fare?

Grevinden *(til greven af Fierdonjon)*.

Hvad er det, hr. greve?

Baron de Machicoulis.

Da han løb, faldt han i parken, og nøglen, som han havde i hånden, ligger på bunden af den. Uden det ville vi allerede have været ude på den anden mark. Men har gendarmerne arresteret Bertrand? Jeg ser ham ikke.

Grevinden.

Nej, men den efterretning, som vi har modtaget, er meget sørgelig, for så vidt som den absolut tilintetgør vore planer.

Greven af Fierdonjon.

Å – når det ikke er andet …

Grevinden.

Der har ramt os noget ganske uventet. Vi er nødt til straks at rejse til Paris. Min mand er blevet udnævnt til kammerherre hos kejserinden, og hvis han afslog det, ville han udsætte både sig selv og sine venner …

Edouard.

Han modtager udnævnelsen, han opofrer sig? Ser De, hvor min stakkels fætter er overvældet.

Greven af Fierdonjon *(afsides)***.**

Kammerherre hos kejserinden! Et dejligt embede! *(Højt.)* Kunne De ikke give mig noget at skifte med? *(Han går.)*

Baron de Machicoulis.

Jeg ser nok, at jeg ikke har noget at gøre her mere. *(Går.)*

Grevinden *(følger ham ud)*.

Farvel, kære baron! Lad os bevare os til lykkeligere tider.

Ridderen af Thimbray *(til greven)*.

Hør, gode greve, min søn skal snart udskrives. Han studerer i Paris. Det er et særdeles dygtigt ungt menneske; skulle han ikke ved hjælp af Deres indflydelse kunne … *(Han hvisker ham i øret.)*

Marquis de Malespine.

Siden De tager til Paris, tør jeg så håbe, at De vil være så god at anbefale mig til overdommeren angående den forbandede proces, som … *(Han hvisker ham i øret.)*

Greven.

Vær forvissede om, mine kære venner, at jeg aldrig skal glemme Dem … og hvis den dag skulle oprinde … Ak! … Farvel, mine kære, gode venner.

(Marquis'en og ridderen går.)

Edouard.

Nå, kusine, hvornår skal jeg så omvendes?

Grevinden.

Lad mig om det hele, jeg vil, at De inden to måneder skal være kaptajn i garden. *(Til greven.)* Min ven, De må tage til Paris i morgen og takke Hans Majestæt for den nåde, han viser Dem. Jeg skal komme, så snart som mine hoftoiletter er færdige. Edouard vil ledsage mig til Paris.

Edouard.

Ja, lille kusine, jeg skal ledsage Dem til Paris. *(Afsides.)* I parademarch!

Om "De misfornøjede"

Forfatter: Prosper Mérimée (1803-1870).
Org.udgave: *Les Mécontens (1810)*. i *Revue de Paris*, marts 1830. .
Denne udgave baseret på: *De Misfornøjede*, i *Nyt Dansk Maanedsskrift.* Redigeret af Vilhelm Møller. Fjerde Bind. April 1872-December 1872. G. E. C. Gad, Kbh. 1873.
Oversætter: Sophus Schandorph (1836-1901).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter Jean-Michel Moreau (1741-1814): *Le Souper fin* (1781?).

ISBN 978-87-7628-024-6
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-258-6 (Ølstykke 2012).

© 2024 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk